

DANA.

När jag har rest runt i Thailand så har jag lärt mig hur viktigt givmildheten är inom Therevada Buddhism. När de första munkarna och nunnorna vigdes för 2500 år sedan ,tog de avstånd från pengar och litade till att generösa människor skulle förse dem med livets nödtröft.

Det här lever vidare än idag. Buddhister inom therevada skänker mat till munkarna på *pindapata* (tiggerstråt) eller tar med sig mat som gåva till klostret ,något som blir ett tillskott till det som samlats in på morgonen.

Klockan halv 6 på morgonen i Chiang Mai är det redan mycket trafik och människor på gatorna .Efter morgonens *Puja* (andakt) går hundratals munkar tyst på *Pindapata* (tiggerstråt).Över hela den stora staden väntar människor på munkarna med ris, frukt och små paket med smakrik mat i bananblad. Alla lägger en *Dana* (offergåva) i skålen, bugar och sätter ihop händerna till *Anjali*-hälsningen.

Som jag skrev innan om *Pindapata* så är det ju mycket vanligt att i de therevadabuddhistiska länder så går munkarna ut tidigt på morgonen för att samla mat .Det kallas *Pindapata* och jag har skrivit och kallat det för tiggerstråt. Men det är inte tiggeri i egentlig mening .Det är snarare en överenskommelse mellan klostren och de omkringboende om ömsesidiga tjänster och de flesta Thailändare som jag har träffat ser det som ett privilegium och ett sätt skapa en god *karma* att få dela med sig av sin mat.

Karma betyder handling (med avsikt) och är ett grundläggande buddhistiskt begrepp. Om man utför goda handlingar ,får man goda resultat. Dåliga handlingar skapar lidande för oss själva och andra. Genom att skapa god karma kan man alltså styra sitt liv mot bättre villkor .*Karma* betyder också en avsiktlig handling .Moralisk lag som säger att det som människan gör i detta liv påverkar senare återfödelse

När munkarna kommer ,barfota med dessa tiggerstålar och sänkt blick, så knäböjer en del människor och lägger sin Dana. Munkarna säger ingenting, inte ens ett tack. Alla bugar som en gest av vördnad.

Munkarna återvänder till sina tempel och människor skyndar hem eller till sina affärer, kontor och fabriker för att börja dagens arbete. De har börjat dagen med en generös handling .De är lyckliga över att ha bidragit till munkarnas enda mål om dagen.

Det finns också andra sätt att ge *Dana*. Genom hjälpa till att laga mat, diska putsa Buddha statyer ,sätta friska blommor på altaret, sköta trädgården osv.....Buddhister skänker ofta munkar (eller nunnorna) mat och andra förnödenheter :kläder ,mediciner och vardagsvaror som tandkräm, toalettpapper och diskmedel.....Dessa gåvor kallas för *Dana* som betyder generositet eller gåva.

I de buddhistiska länder som Burma, Thailand,Sri Lanka ,Laos och Kambodja så är det en tradition att både rika och fattiga ger donationer till klostren/tempel, allt efter sin förmåga. det kan vara pengar ,men som jag skrev innan så gäller det mat och andra förnödenheter som munkar och nunnorna behöver i det dagliga livet.

Dana är ett ord på *pali* som är det språk som talades på Buddhas tid och som jag nämnde innan så betyder ordet generositet eller gåva. När jag slår upp i det Buddhistiska ordboken

utgiven av therevada buddhisten Nyanatiloka så skulle ordet betyda gåva eller att ge.....att ge av glädje.....att ge utan att förvänta sig att få något tillbaka...(är en mycket bra övning att övervinna sitt begär/egoism) .Att öva sig på att ge *Dana* har med din viljeakt att göra.

Dana kan också betyda gåvogivning, att ge allmosa. Lekmän ger mat, kläder och andra förnödenheter till munkarna ,och munkarna ger Buddhas lära och goda råd till lekmännen. Det är den första av fulländningarna *Paramitas* inom Mahayana Buddhism. Det är också en av de 6 eller 10 *Anussati* (betraktelse).När vi pratar om *Dana* så kommer vi också kontakt med *Punna* (förtjänst ,meriter)

När jag är i Thailand och Laos så uppfattar jag att *Dana* är generositet och som praktiseras med stor glädje av människorna i Thailand/Laos .Därför att människorna där har fått lära sig att mycket gott kommer ur generositet .Det är viktigt och hälsosamt mentalt tillstånd som var och en bör träna och utveckla.

Buddha sade en gång: om varelser visste, som jag vet vilka underbara förmåner som kommer av generositet skulle ingen någonsin äta utan att dela med sig om det finns någon annan levande varelse närvarande att dela med.

Traditionellt säger man att dessa förmåner är: långt liv, fysisk skönhet, lycka, god hälsa ,god sömn och visdom. Vi kan själva känna den glädje som fyller sinnet direkt ,när man har gett bort något med avsikten att göra livet lättare för någon medvarelse.....om detta kan man läsa i *Anguttara Nikaya* som är en av många therevada Buddhisternas skrifter.

Det sägs att på lite längre sikt sägs generositet också bidra till en lycklig lottad återfödelse i nästa liv .Är man i Thailand så kan man se hur *Dana* och *Punna* hör ihop, jag har skrivit lite om *Dana*. När det gäller *Punna* så betyder det förtjänst, merit, religiös belöning. Belöningen kan överföras till andra Men Gudarna kan också bryta dem mot materiella förmåner.

När man övar sig på att ge *Dana* ,medkänsla eller tacksamhet kan inte hat, egoismen och okunnighet så lätt komma in och taga över. Därför kultiveras goda psykiska tillstånd och då mår man bättre. Så att ge gåvor är en viktig dimension av det buddhistiska religiösa livet. Munkarna och nunnorna är beroende av lekmän för att få mediciner, mat och kläder. Lekmännen får religiös belöning genom att ge dessa saker till munkarna och nunnorna.

Att ge *Dana* uttrycker ett frånvaro av ett jag och är därför osjälvisk kärlek. Även om lekmän ofta ger till munkarna med tydliga baktankar om att få någonting tillbaka, så kan ändå givandet av gåvor vara ett alternativt sätt att tänka ekonomiskt

.I vår samtid hyllas ofta egoismen okritiskt Den är kärnan i samhällets ekonomiska ideologi, den yttersta sanningen om människan och själva drivkraften som är i stånd att bringa välstånd och lycka till alla. Här har Buddhismens lära om givande av gåvor, *dana* ett viktigt budskap.

När jag är i Thailand så kan man verkligen se och uppleva hur viktigt *Dana* är och hur det praktiseras i ett Buddhistiskt land. Man kan se hur munkarna förses med mat och annat som de behöver. Då ges möjlighet att leva utan att arbeta (jag syftar nu på vanliga arbeten) och utan att skada någon annan och de kan ägna tiden åt att meditera och fördjupa sig i Buddhas lära.

I gengäld låter munkarna vanliga människor dra nytta av *dharman* (undervisning om Buddhas lära). Gåvorna, dana, skapar därför ett mycket nära band mellan klosterns samhället och det buddhistiska folket

Jag har ofta tänkt på varför *Dana* principen inte fungerar här i Väst. Jag tycker det är hemskt när man sätter ett pris på Buddhas lära. Man ger knappast några kurser eller information om *Dana*. Många Buddhister i väst uppträder som psykologer där de tar betalt för allting. Jag har ju inget bra svar på varför *Dana* inte fungerar i Väst.

Jag tror att det är så här.

Det är en stor skillnad att leda ett tempel i Sverige (eller i Väst) och i Thailand, främst ekonomiska. Det är svårt att få det fungera på samma sätt här i ett land som Sverige som i ett land där Buddhismen tillhör kulturen. I Thailand känner alla till klostret och munklivet och man ger gåvor till munkarna på olika sätt för att de skall ägna sin tid åt andliga frågor och andlig service. Hela verksamheten vilar på dana, frivilliga gåvor.

I Sverige (och i Väst) saknas denna förståelse för dessa traditionella seder inom Buddhismen. Många känner kanske helt enkelt inte till dem och andra förstår dem inte. I Sverige är det därför ekonomiskt mycket svårare att driva en verksamhet baserad på dana.

Sen är det nog så som jag har lärt mig och sett i olika tempel i Thailand och i Sverige att traditionella buddhister har egna buddhistiska tankegångar och förhållningssätt eftersom de har praktiserat under så många år. De har en buddhistisk bakgrund och då blir det helt annat. Vi västerlänningar har inte samma bakgrund, vår tradition är den kristna och vi får arbeta mer för att förstå och utöva *dana*. Därför finns det olikheter. Men som jag skrev innan. Jag tror att det är så.

En annan teori om *dana* och varför den inte fungerar i väst.

Generositet som jag skrev betyder *dana* och det är det som Buddha ofta lärde ut först av allt. Sedan följt av moralen (*Pancha Silas*) och därefter meditationen och sedan kunskapen. Generositet och moral ansåg Buddha vara något man måste känna till och träna, innan man kan göra framsteg i sin meditation.

Här i Väst har vi vänt på steken och börjar med att lära oss meditation. Sedan kanske vi får reda på de fem etiska övningarna (eller föreskrifterna) och tillsist får vi veta att vi förväntas vara generösa och ge en donation till lärarna, eftersom de enligt tradition inte får ta betalt. Men så var det inte på Buddhas tid och så är det inte heller ni i Thailand och Asien.

Therevadakloster i Thailand och i Väst drivs helt genom donationer och frivilligt arbete från de omkringboende. Det finns en genuin glädje i att tjäna *Dharman*, Buddhas lära, och dem som praktiserar *Dharman*, *Sanghan*. I gengäld assisterar munkarna sitt samhälle med undervisning, rådgivning och ceremonier vid livets stora händelser och högtider

Buddha brukade säga: Om folk bara visste, som jag vet, allt gott som kommer från generositet, skulle de inte äta ett enda mål utan att dela med sig. Även här i Väst försöker therevadabuddhister tillämpa *dana*-principen. När man t.ex. anordnar retreat, tar man betalt för faktiska kostnader som lokalhyra, mat resor och administration. Deltagarna uppmanas att träna generositet genom att ge dana till lärare och personal.

Men jag anser att det inte är så lyckat. Eftersom det redan finns ett pris när man går på retreaten .Det helt frivilliga (yttre påverkan, av egen fri vilja) anser jag att det inte finns. Om man jämför med therevada buddhistiska kloster .Där är allt helt frivilligt, allt sker helt frivilligt inget tvång.....det är som thailändarna säger Its up to you.....och det känns skönt

Litteratur som jag har använt.

Buddhismen av Catherine Hewitt.
Das lexikon des Buddhismus.
Buddhistisches Wörterbuch av Nyanatiloka.
Buddhismen av Knut A Jacobsen
Danahäftet skrivet av Bhikkhu Santikaro

Och tillsist den som har *inspirerat mig* till denna skrift är min vän Anders.

Malmö 5/4.2009.

Dietmar Dh Kröhnert.

www.buddhisminfo.se